

Voorzitter

lunchpauze. Dan hervatten wij de vergadering om 13.15 uur. Ik zie dat dit op problemen stuit, dus wij zullen eerder beginnen: om 13.00 uur.

De vergadering wordt van 12.21 uur tot 13.00 uur geschorst.

Voorzitter: Verbeet

De **voorzitter**: Op de tafel van de Griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de stemmingslijst van morgen:
- de brief van het lid Wilders c.s. houdende het verzoek tot het in overweging nemen van een onderzoek naar een aanklacht (32158).

Ik stel voor, morgen ook te stemmen over de moties ingediend bij het notaoverleg over Gezinsbeleid van 5 oktober jongstleden en de moties ingediend bij het notaoverleg over de evaluatie van de spoorwegwetgeving van 12 oktober jongstleden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Verdonk.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Voorzitter. Ik wil de minister voor WWI verzoeken om eindelijk eens de vragen te beantwoorden die ik heb gesteld over de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens. Ik heb die vragen op 22 juli ingezonden. Ik heb op 4 september een uitstelbericht gekregen. Ik wil nu graag de antwoorden.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. De wantoestanden bij verslaafdenzorg Winnersway en de dwarsverbanden met een pinkstergemeente blijken vele malen ernstiger dan verwacht. Ik zou daarover graag een spoeddebat met staatssecretaris Bussemaker willen aanvragen.

De **voorzitter**: Het woord is aan de voorzitter van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mevrouw Smeets.

Mevrouw **Smeets** (PvdA): Vanochtend hebben wij een procedurevergadering gehad met de vaste commissie voor VWS. Op de agenda stond onder andere de brief van de staatssecretaris. Wij hebben geconstateerd dat de fractie van de PVV niet aanwezig was bij de procedurevergadering. Wij hebben besloten om de brief te agenderen voor de volgende procedurevergadering waarbij wij met z'n allen wederom kunnen bespreken of wij een spoed-AO wensen.

Mevrouw **Leijten** (SP): Ik was vanochtend ook niet bij de

procedurevergadering. Ik zou willen voorstellen dat er een spoed-AO komt. Ik wil het onderwerp graag bespreken, maar dat kan zo waarschijnlijk sneller dan als wij het op de plenaire agenda plaatsen. Bovendien hebben wij dan meer spreektijd en kunnen wij de staatssecretaris in twee termijnen aan de tand voelen. Ik stel voor om de commissie te vragen dat al in te plannen.

De **voorzitter**: Dat is een ander voorstel. Mevrouw Agema heeft nog een opmerking.

Mevrouw **Agema** (PVV): Ik kon niet bij de procedurevergadering aanwezig zijn, want ik zat in de plenaire vergadering. De brief die op de agenda van de procedurevergadering stond, is al zwaar verouderd. Op dit moment is het zelfs zo dat de verslavingsopvang geen geld meer krijgt. Het zorgkantoor is dicht.

De **voorzitter**: De inhoud hoeft nu niet aan de orde te komen. Het gaat nu alleen om de procedure.

Mevrouw **Agema** (PVV): Ik wil vasthouden aan mijn voorstel tot een spoeddebat.

De **voorzitter**: Daarvoor is geen steun. Aldus besloten. Het woord is aan de heer Boekestijn.

De heer **Boekestijn** (VVD): Voorzitter. Ik verzoek u om het verslag van het AO over begrotingssteun op de plenaire agenda te zetten. Ik heb begrepen dat de minister voor Ontwikkelingssamenwerking naar het buitenland is. Ik moet helaas vaststellen dat in het AO buitengewoon kritische geluiden te horen waren. Ik moet ook vaststellen dat op 27 oktober onomkeerbare besluiten worden genomen. Ik wil dus graag voor het reces in een overleg met een vervanger van de minister een motie kunnen indienen.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord over dit verzoek? Dat is niet het geval. Dan zullen wij het verzoek proberen in te plannen voor het reces en een waardige vervanger voor de minister voor Ontwikkelingssamenwerking proberen te vinden. Aldus besloten. Het woord is aan de heer Fritsma.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Twee sets schriftelijke vragen die ik heb ingediend, zijn niet tijdig beantwoord. Ik wil daarover rappelleren. Het gaat om de vragen over het nieuwe informatiesysteem INDIGO van de IND en over de vragen aan de minister voor WWI over een rapport waarin staat dat moskeeën de samenleving geld opleveren.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram doorgeleiden naar het kabinet.

Het woord is aan mevrouw Schermers.

Mevrouw **Schermers** (CDA): Voorzitter. Ik vraag u om het verslag van het algemeen overleg over de ambulancezorg op de plenaire agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord over dit verzoek? Dit is niet het geval. Wij zullen het onderwerp toevoegen aan de agenda. Dat mag ook na het reces, neem ik aan? Dat is het geval.

Voorzitter

Het woord is aan de heer De Krom.

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Ik vraag u om het verslag van het algemeen overleg over het vreemdelingenbeleid dat wij vanmorgen hebben gevoerd, op de plenaire agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Dit mag ook na het reces, neem ik aan?

De heer **De Krom** (VVD): Ja, van mij wel.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat geen van de andere leden hierover het woord wil voeren. Wij zullen dit onderwerp toevoegen aan de agenda na het reces. Het lijkt alsof u aan iemand toestemming moet vragen, maar dit kunnen wij hier zelf beslissen.

Aan de orde is de voortzetting van het **debat** over de **klimaatconferentie in Kopenhagen**.

Minister **Cramer**: Voorzitter. Nogmaals dank aan de Kamer voor haar inbreng. Ikzelf zal vooral de vragen over de klimaatonderhandelingen aan de orde stellen en beantwoorden, plus een aantal specifiekere vragen. Aan de minister-president laat ik graag de vragen over het internationale speelveld. Minister Bos zal alle vragen over de financiën beantwoorden.

Bij de onderhandelingen in Bangkok is heel duidelijk geworden dat we in een eindsprint zitten. Zoals dat meestal gaat met eindsprints, is deze heuvelop en moeilijk, maar de uitkomsten van Kopenhagen staan voor mij niet ter discussie: daar moeten wij een akkoord zien te bereiken. Bangkok gaf een gemengd beeld. Er wordt op verschillende terreinen voortgang geboekt; laat ik met de positieve zaken beginnen. Op het gebied van technologie, adaptatie en bosbeheer zijn nu wel degelijk op onderhandelingsniveau vele zaken in teksten verbeterd. Tegelijk worden de tegenstellingen duidelijk en de struikelblokken inzichtelijker. Wij zullen allen echt aan de slag moeten om eruit te komen. Dat zijn ook de politieke heikle issues. De politieke impulsen van de afgelopen weken, van onder andere New York en Pittsburgh, werken in de onderhandelingen nog onvoldoende door. Ik en het hele kabinet vinden dat het tempo omhoog moet. De politieke druk en sturing moeten worden opgevoerd, opdat de onderhandelaars gericht aan het werk kunnen met hun dikke, te dikke pakken papier.

De belangrijkste punten waarop vooruitgang nodig is, zijn de volgende. Allereerst schiet het huidige gezamenlijke ambitieniveau van de ontwikkelde landen nu nog tekort om de tweegradendoelstelling binnen bereik te houden. In reactie op de heer Vendrik zeg ik dat wij druk blijven uitoefenen op de andere ontwikkelde landen, om ze hun reductieaanbod te doen verhogen. Natuurlijk gaan wij nog steeds voor zo hoog mogelijke percentages, zoals de range van 25-40 in de IPCC. De heer Van der Ham vroeg waarom Nederland er zelf niet nog een schepje bovenop doet en voor een 40%-emissiereductie in 2020 gaat, zoals ook Noorwegen heeft toegezegd. Ons antwoord is dat de EU haar bod voor 30% heeft neergelegd en dat is binnen de onderhandelingen echt een bod dat hout snijdt en ambitieus is. Nederland doet

dat bod van 30% ook en is met deze ambitie een voorloper. Nu moeten wij ons juist richten op zo veel mogelijk commitment van andere westerse landen. Amerika, Canada, Rusland en Oekraïne moeten hun bod nadrukkelijker op tafel leggen; dat zijn namelijk de spelers waarom het echt draait voor de realisatie van de 25%-40%-rangereductie. Het ligt dus niet aan het nog verder opschroeven van ons bod. Het is geen goede zaak om in Nederland aldoor doelpalen te verschuiven; je moet koers houden. En laten we duidelijk zijn: in Europa is Nederland al een duidelijke koploper omdat het voor die 30% gaat. We hebben al de grootste moeite om sommige landen in Europa bij de les te houden voor die 30%. Als we nu in Europa de discussie zouden starten over 40%, wordt het alleen maar een chaos en gaan we niet gezamenlijk naar Kopenhagen. Dat zou improductief zijn, dus daar ga ik op dit moment niet voor staan.

Er zijn ook positieve signalen uit de ontwikkelingslanden: China en India hebben wel degelijk hun inspanningen en commitment verhoogd en zullen op internationaal niveau veel meer juridisch bindende acties laten zien. Geen doelstellingen, maar wel acties. Ook daaruit kan men echter afleiden wat hun inspanningen inhouden.

Een belangrijk breekpunt is de financiering. Dat onderwerp laat ik graag over aan minister Bos.

Ook is er verschil van inzicht over de wijze waarop wij voort kunnen met het Kyoto-protocol. De heer Van der Ham en de heer Samsom hebben daar een vraag over gesteld.

De heer **Van der Ham** (D66): Het pleidooi van de D66-fractie was niet om in Europa te zeggen dat de reductie 40% moet bedragen, maar wel om de IPCC-cijfers heel serieus te nemen. Die cijfers zeggen dat het eigenlijk 40% zou moeten zijn, gelet op de problematiek. Op dat punt vroeg ik de reactie van de minister. Het is voor onze Nederlandse situatie wel een goede context om die 30% te schetsen. Het probleem van het kabinet is dat op het moment waarop wij internationaal de 30% niet afspreken, wij dan mogelijk ook terugzakken naar 20%. Dat is de urgentie die ik vraag aan het kabinet. Deelt het kabinet de analyse van het IPCC en hoe reageert het daarop?

Minister **Cramer**: Ik kom aanstonds terug op nog ambitieuzere doelstellingen in verband met nog zwaardere scenario's, in reactie op een vraag van de heer Vendrik.

De heer **Van der Ham** (D66): De minister gaat dus nog in op de analyse van het IPCC. Oké, daar wacht ik op.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Ik zei al in mijn bijdrage dat ik van het kabinet begrepen heb dat het de sterke ambitie heeft om Nederland de schoonste en zuinigste economie van Europa te laten zijn. Niet alleen de Noren, maar ook de Duitsers, de Denen en de Zweden hebben uitgesproken dat zij voor min 40% in 2020 gaan. Het beleid van minister Cramer is slechts gericht op min 20%. Zelfs die 20% haalt u echter niet eens, maar dat is nog een ander verhaal. U wilt blijkbaar helemaal niet van Nederland de schoonste en zuinigste economie van Europa maken.

De **voorzitter**: Ik verzoek u via de voorzitter te spreken.